

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Markocsányi Gábor pártfogó ügyvéd (Kaposvár, Kossuth Lajos utca 12.) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a másodfokú bíróság 2007. május 30. napján kelt 24.P.22.110/2006/8. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a 4.900.000 (négymillió-kilencszázezer) forint és járulékai megfizetése iránti keresetet elutasító részében helybenhagyja.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd - államot terhelő - másodfokú díját 7.500 (hétezer-ötszáz) forintban állapítja meg. Felhívja a Pécsi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy a pártfogó ügyvéd díját - számla benyújtását követően - a pártfogó ügyvéd részére az ellátmány terhére utalja ki.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban - az ítélet hatályon kívül helyezése kapcsán - 269.000 (kettőszázhatvankilencezer) forint feljegyzett illeték merült fel.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a M-i Városi Bíróság 1504-1.Vh.542/1999. szám alatt végrehajtási záradékkal látta el a dr. xy marcali

közjegyző által készített közjegyzői okiratot. Az okirat szerint xy kecskeméti lakos 7.800.000 forint kölcsönt adott felperes balatonkeresztúri lakosnak. A felperes a szerződésben megállapított határidőig a kölcsönt nem fizette vissza, ezért a végrehajtási eljárás 7.800.000 forint és ennek 1999. május 28. napjától járó évi 20 % mértékű késedelmi kamatának végrehajtására megindult. A végrehajtási eljárást, mint önálló bírósági végrehajtó, az alperes folytatta KB.270/1999. szám alatt. Az alperes megkeresésére a M-i Közzeti Földhivatal 1999. október 26. napján végrehajtási jogot jegyzett be a felperes balatonkeresztúri 000. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanára, amelyre korábban bejegyzésre került xy jelzálogjoga is.

Az ingatlan becsértékét a M-i Városi Bíróság állapította meg, beköltözhetően 28.000.000 forintban, míg a lakott forgalmi érték 18.200.000 forint volt.

Az alperes 2000. december 14-re tűzött ki árverést. Az árverési hirdetménnyel szemben a felperes végrehajtási kifogást terjesztett elő a M-i Városi Bíróságon. Korábban azonban a bíróság előtt P.20.352/2000. szám alatt végrehajtás megszüntetése iránt indult per, mert a felperes arra hivatkozott, hogy a végrehajtást kérőnek nem tartozik. A M-i Városi Bíróság az árverés kitűzésével kapcsolatos végrehajtási kifogást e perben bírálta el.

Az alperes az árverést a kitűzött időpontban megtartotta és az ingatlant a lakott érték 50 %-án, vagyis 9.100.000 forint vételárért xy árverési vevő részére értékesítette. Az árverés ellen xy - az alperes által 542/1999. szám alatt folytatott végrehajtási eljárás jogosultja - nyújtott be árverési kifogást, amelyre vonatkozóan a felperes észrevételt tett. Észrevételében bejelentette, hogy végrehajtás megszüntetése iránt van per folyamatban a M-i Városi Bíróság előtt és hivatkozott arra is, hogy az árverés kitűzése kapcsán végrehajtási kifogást terjesztett elő, amely kifogásáról a bíróság az észrevétel benyújtásának időpontjáig - 2001. január 25-ig - nem hozott döntést.

A M-i Városi Bíróság xy végrehajtási kifogásának helyt adott és a végrehajtást megsemmisítette, határozatát azonban a Somogy Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Pkf.20.599/2001/4. számú végzésével megváltoztatta és a végrehajtási kifogást elutasította. Ezt követően az alperes 2001. május 30. napján az árverési vevő birtokába bocsátotta az ingatlant, aki az árverési vételárat 2001. január 16. napján teljes egészében megfizette.

A bíróság a felperes végrehajtás megszüntetése iránt előterjesztett keresetét jogerősen elutasította.

Az alperes 2001. július 25. napján készített először felosztási tervet a hozzá befolyt árverési vételár felosztásáról, azt követően, hogy a végrehajtást kérő több alkalommal is sürgette a vételár kifizetését. A felosztási terv szerint xy részére 5.212.311 forint, míg xy részére 3.217.958 forint került volna kifizetésre, az egyéb költségek - állami illeték, végrehajtó díja - mellett.

A M-i Városi Bíróság a felosztási tervet 542/1999/40. számú végzésével helybenhagyta, azt azonban a Somogy Megyei Bíróság Pkf.21.560/2001/1. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot utasította új határozat hozatalára.

Az alpereshez 2001. november 29-én érkezett meg a másodfokú bíróság végzése, s 2001.december 19-én érkezett meg a M-i Városi Bíróság Vh.718/2001. számú végzése, amelyben új felosztási terv elkészítésére utasította az alperest. Szalontai Zsolt végrehajtást kérő kérelmére az alperes letiltást adott ki a felperes nyugdíjára és megkereste a B-i Körzeti Földhivatalt a felperes f-i 0000. helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanára a végrehajtási jog bejegyzése iránt 7.800.000 forint és járulécai követelés tekintetében.

A bíróság 2002. január 30. napján ismételten felhívta az alperest a új felosztási terv elkészítésére, amelyet az alperes 2002. március 25-én készített el. E felosztási terv szerint a végrehajtót 1.231.010 forint illeti meg, míg xy részére 7.765.782 forint tőke és 194.600 forint költség jár. E felosztási terv ellen xy ismételten végrehajtási kifogást terjesztett elő, amelyet a M-i Városi Bíróság a 2002. június 10. napján meghozott Vh.718/2001/15. számú végzésével elutasított. A határozat ellen xy ugyancsak fellebbezést nyújtott be, e fellebbezésre tett észrevételében a felperes kifogásolta, hogy az alperes az ingatlant a lakott forgalmi érték figyelembe vételével, de beköltözhető állapotban árverezte el.

A Somogy Megyei Bíróság Pkf.21.127/2002/8. számú, 2002. augusztus 28. napján kelt végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

Az első- és a másodfokú bíróság végzését az alperes 2002. szeptember 24. napján vette át és a felosztási terv szerint a vételárat 2002. október 24. napján fizette ki xy végrehajtást kérő részére.

A felperes módosított keresetében 9.382.763 forint és ebből 4.900.000 forintnak 2001. január 6. napjától, 3.640.000 forintnak 2003. március 1. napjától, míg 842.763 forintnak a középarányos időtől járó késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén. Másodlagosan a keresetét a Ptk. 339.§-ára is alapította. A kereset szerint az alperes 4.900.000 forint kárt okozott a felperesnek azzal, hogy a 2000. december 14. napján megtartott árverés során lakott forgalmi értéken, de beköltözhető állapotban árverezte el az ingatlant, így a tényleges minimális árverési vételár 14.000.000 forint helyett 9.100.000 forint volt.

Hivatkozott arra, hogy az ingatlan értékesítéséből befolyt vételár - a jelentős mértékű kamatra figyelemmel - azért nem fedezte xy teljes követelését, mert az alperes késedelmesen fizette ki a 2001. január 16-tól a birtokában lévő árverési vételárat, s ezért kellett a nyugdíjára és a fonyódi ingatlanára is végrehajtást vezetni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár feltételei nem állnak fenn. Állította, hogy az árverés során befolyt vételár kifizetése körében mulasztás nem terheli. A felperes f-i ingatlanának és nyugdíjának lefoglalására azért került sor, mert a befolyt vételár a felperes tartozását nem fedezte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indokolása szerint az önálló bírósági végrehajtó esetében az 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 217.§-a szerinti végrehajtási kifogás minősül a rendes jogorvoslatnak. A felperes azonban az árverés, mint önálló végrehajtói intézkedés ellen határidőben a rendes jogorvoslat lehetőségét nem vette igénybe, ezért a Ptk. 349.§-ának (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére az alperest kötelezni nem lehet. Nem is vizsgálta ezért, hogy az alperes az árverés során jogellenesen járt-e el, s intézkedésével okozati összefüggésben érte-e kár a felperest vagy sem.

A vételár kifizetésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperest mulasztás nem terheli, mert a 2002. augusztus 28. napján jogerőre emelkedett felosztási terv alapján 2002. október 24. napján a kifizetés megtörtént, az eltelt idő nem minősül olyan tartamúnak, ami az alperes felróhatóságát, kárfelelősségét megalapozná.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és keresetének hiánytalan teljesítése érdekében a felperes fellebbezett. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy 2001. január 19-én végrehajtási kifogást nyújtott be a végrehajtó intézkedése ellen, egyébként pedig korábban is nyújtott már be végrehajtási kifogást, ezért az elsőfokú bíróság ítélete e tekintetben megalapozatlan. Hivatkozott arra is, hogy az alperes késedelmes kifizetése miatt jelentős összegű kára keletkezett, hiszen a 20 %-os ügyleti kamat a vételár kifizetéséig őt terhelte.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos:

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a tényállást a 4.900.000 forint és járulékai megfizetése iránti kereset tekintetében és helyes az erre vonatkozó érdemi döntése is.

Alaptalanul állítja a felperes a fellebbezésében, hogy az árveréssel, mint önálló végrehajtói intézkedéssel szemben végrehajtási kifogást nyújtott be.

Az alperes által 2000. december 14. napján megtartott árverés ellen kizárólag xy terjesztett elő végrehajtási kifogást 2002. december 22-én. A felperes akkori jogi képviselője a 2001. január 25-én érkezett, e kifogással kapcsolatos észrevételében bejelentette, hogy végrehajtás megszüntetése iránt a M-i Városi Bíróság előtt per van folyamatban. Tájékoztatta a bíróságot, hogy 2000. november 13-án az árverési hirdetmény ellen terjesztett elő végrehajtási kifogást, amelyre vonatkozóan a

bíróság intézkedést még nem tett. Minderre is figyelemmel xy árverési kifogásának való helyt adást kérte.

Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a Pp. 349.§-ának (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. Helyesen hivatkozott arra is, hogy a végrehajtó kifogásolt intézkedésével szemben a rendes jogorvoslat a Vht. 217.§-a szerinti végrehajtási kifogás előterjesztése lett volna. A felperes azonban olyan végrehajtási kifogást, amelyben bármilyen címen magát az árverést támadta volna, vagy kifogásolta volna azt, hogy az alperes lakott forgalmi értéken, de beköltözhető állapotban árverezte el az ingatlant, nem terjesztett elő. Emiatt a törvény fent idézett rendelkezésére figyelemmel kártérítési igényt az alperessel szemben erre alapítva sikeresen már nem érvényesíthet.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét az árverési vételár különbözetre alapított 4.900.000 forint és járulékaira vonatkozó keresetet elutasító részében a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az árverési vételár késedelmes kifizetésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, s megalapozatlan az érdemi döntése is.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Somogy Megyei Bíróság Pkf.21.560/2001/1. számú végzése alapján kiegészíti azzal, hogy az alperes a 2001. július 25. napján kelt felosztási terv elkészítésekor az akkor hatályos 1994. évi LIII. törvény 170.§-a (1) bekezdésének rendelkezését figyelmen kívül hagyta. A törvény szerint az ingatlan értékesítéséből befolyt összegből a jelzálogjoggal biztosított követelést ki kell elégíteni, az ilyen követelést a 165.§ d) és f) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felosztási terv jóváhagyásánál nem vette figyelembe, hogy az elárverezett ingatlanra xy-nak jelzálogjoggal biztosított követelése van.

Az így kiegészített tényálláshoz képest téves jogi álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmének e részével kapcsolatban.

A felperes keresetét arra alapította, hogy az alperes indokolatlanul késedelmeskedett a vételár kifizetésével. Az elsőfokú bíróság az alperes késedelmét kizárólag a felosztási tervet jóváhagyó bírósági határozat kézhezvétele és a kifizetés közötti idő tekintetében vizsgálta. Nem vizsgálta azonban azt, hogy ténylegesen milyen okok vezettek a vételár átvétele és annak kifizetése közötti csaknem két éves eltéréshez. E körben nem hagyható figyelmen kívül az, hogy az alperes, mint jogalkalmazó első alkalommal olyan felosztási tervet készített, amelyben a jogszabály egyértelmű rendelkezését hagyta figyelmen kívül. A kiegészített tényállás szerint ugyanis a másodfokú bíróság azért helyezte hatályon kívül az alperes által elkészített felosztási tervet, mert az alperes a Vht. 170.§-ának (1) bekezdésében foglalt egyértelmű jogszabályi rendelkezést hagyta figyelmen kívül. Az egységes bírói gyakorlat szerint pedig nem lehet szó felróhatóság körén

kívül eső téves jogalkalmazásról abban az esetben, ha a jogszabály rendelkezése teljesen nyilvánvalóan egyértelmű, a ténymegállapítás és a döntés pedig nem mérlegelés eredménye(EBH.2001.526.).

A Vht. 170.§-ának (1) bekezdése pedig egyértelműen kimondja, hogy ha az ingatlan értékesítéséből befolyt összegből jelzálogjoggal biztosított követelést is ki kell elégíteni, az ilyen követelést a 165. § d)-f) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni. A felosztási terv elkészítésének idején az alperes hosszú ideje bírósági végrehajtói tevékenységet folytató személy volt, akitől az ide vonatkozó jogszabályok pontos ismerete feltétlenül elvárható. A bíróság álláspontja szerint ezért a felperes ezzel összefüggő kártérítési igényének vizsgálata során nem elegendő a bíróság által figyelembe vett jogerős határozat és a kiutalás közötti időt alapul venni, hanem mérlegelni és vizsgálni kell azt is, hogy az alperes téves jogalkalmazása nélkül mikor lett volna kifizethető az árverésen befolyt vételár.

A másodfokú bíróság a fentiek miatt az elsőfokú bíróság ítéletét - ebben a részében - a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban vizsgálni kell azt, hogy a jogszabály egyértelmű rendelkezésének megfelelő felosztási terv elkészítése esetén mikor lett volna kifizethető az árverési vételár és így a felperes milyen többletتهertől szabadult volna. Ennek figyelembevételével vizsgálandó az, hogy mennyi kár érte a felperest az alperes mulasztásával okozati összefüggésben.

A másodfokú bíróság a kifejtett indokokra tekintettel a Pp. 213. §-ának (3) bekezdése alapján részítéletet hozott, és a kereseti kérelem önállóan elbírálnakó egyik része tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, míg a másik részére vonatkozóan azt hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot az eljárás megismétlésére utasította.

A felperes személyes költségmentességben részesült, ezért az elsőfokú ítéletet helybenhagyó és a keresetet végelegesen elbírált rendelkezés szerint alaptalan fellebbezéssel kapcsolatban felmerült eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14.§-a értelmében az állam viseli.

A hatályon kívül helyezett kereseti kérelemmel kapcsolatban a Pp. 252. §-ának (4) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a felmerült eljárási illetéket megállapította, annak viselése felől az elsőfokú bíróságnak kell majd döntenie. Egyéb megállapítandó költség a másodfokú eljárásban nem merült fel.

A felperest pártfogó ügyvéd képviselte, akinek a munkadíját a 7/2002. (VII. 14.) IM. rendelet 3.§-ának (2) és (3) bekezdése alapján az ítéltábla - általános forgalmi adóval növelt összegben - megállapította és a (6) bekezdés alapján intézkedett annak kifizetése felől.

A másodfokú bíróság a felperes ítélet ellen benyújtott fellebbezését a Pp. 256/A.§-a (1) bekezdésének f) pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, figyelemmel arra, hogy tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte.

P é c s , 2007. december 19.

Dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró